

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk

Kenmerk
2014-0000252095

Uw kenmerk

Bijlage(n)
2

Datum 20 mei 2014
Betreft Beslissing op uw Wob-verzoek, tweede deelbeslissing

Geachte

In uw brief van 21 november 2013, ontvangen op 22 november 2013, hebt u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) om informatie verzocht over de invoering van het energieprestatiecertificaat voor gebouwen.

U vraagt documenten over (A) de invoering van het energieprestatiecertificaat van 2007 tot en met heden, (B) correspondentie met de Europese Commissie over de invoering van de EPBD (Europese richtlijn Energieprestatie van gebouwen) en de herziene EPBD, specifiek over de ingebrekestellingen met betrekking tot genoemde invoering, en (C) correspondentie over en met de Raad voor Accreditatie waar het de invoering van het energieprestatiecertificaat betreft.

Over dit verzoek hebt u op 21 november 2013 contact gehad met woordvoerder van het ministerie van BZK.

De ontvangst van uw verzoek is schriftelijk bevestigd bij brief van 25 november 2013, kenmerk 2013-0000718928.

In de brief van 17 december 2013 met kenmerk 2013-0000718931 is de beslistermijn met vier weken verdaagd tot 16 januari 2014.

Op 16 december 2013 is overleg met u gevoerd over uw verzoek. Tijdens dat overleg hebt u uw verzoek toegelicht en hebt u aangegeven dat u alleen documenten wenst te ontvangen die betrekking hebben op het energielabel voor woningen. Tijdens dat overleg is van de zijde van BZK aangegeven dat uw verzoek de inventarisatie en beoordeling van zeer veel documenten vergt en dat de zienswijzen van diverse partijen gevraagd moeten worden, waardoor het op dat moment niet mogelijk was om een exacte behandeltermijn aan te geven. Verder is van de zijde van BZK aangegeven dat op de drie onderdelen van uw verzoek separaat beslist zal worden, te beginnen met onderdeel B. U hebt een beknopt verslag van dit overleg ontvangen en daarmee ingestemd.

Aansluitend aan het overleg is u conform afspraak tijdens bovengenoemd overleg ter kennisneming een cd-rom gezonden met informatie die eerder op grond van een Wob-verzoek verstrekt is, te weten ruim 400 documenten over (1) de ontwikkeling van de EPA-methodiek en het energielabel en alle bijkomende kosten in de periode van 2002 tot begin 2009, en (2) de ontwikkeling van het energieprestatieadvies en het energielabel voor gebouwen van 1997 tot medio 2010, met een overzicht van de kosten.

Datum
20 mei 2014
Kenmerk
2014-0000252095

Op 1 april 2014 heb ik naar aanleiding van uw verzoek een eerste deelbeslissing genomen met kenmerk 2014-0000177441, met betrekking tot onderdeel B van uw verzoek. Nu volgt de tweede deelbeslissing, met betrekking tot onderdeel C van uw verzoek.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. In het kader van deze beslissing verwijs ik u naar de relevante artikelen van de Wob, te weten: artikel 1, artikel 3, artikel 6, artikel 10 en artikel 11.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn voor wat betreft deze deelbeslissing in totaal 26 documenten aangetroffen, zie bijlage 2. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, die als bijlage 1 bij deze beslissing is gevoegd. In deze beslissing wordt verwezen naar de corresponderende nummers uit de inventarislijst, zodat per document duidelijk is wat is besloten.

Zienschijzen

In het overleg van 16 december 2013 bent u erover geïnformeerd dat er derden-belanghebbenden zijn bij de openbaarmaking van de informatie en dat deze in de gelegenheid worden gesteld hierop hun zienschijze te geven. Dit betreft de documenten met nummers 2 t/m 6, 8, 13, 15 t/m 17 en 25. De zienschijzen van de derden-belanghebbenden heb ik meegenomen in mijn belangenafweging. Zie het onderdeel "Overwegingen" van deze beslissing.

Besluit

Ik heb besloten deels aan uw verzoek tegemoet te komen en de informatie waarom u verzocht, opgenomen in de documenten met nummers 11 en 14, openbaar te maken.

Ik heb besloten een deel van de door u gevraagde informatie, opgenomen in de documenten met nummers 6, 8 t/m 10, 13 en 16 t/m 25, niet openbaar te maken. Voor de motivering verwijs ik naar het onderdeel "Overwegingen" van deze beslissing.

Ik heb besloten de documenten met nummers 1 t/m 5, 12 en 15 openbaar te maken met uitzondering van de daarin vermelde persoonsgegevens. Voor de motivering verwijs ik naar het onderdeel "Overwegingen" van deze beslissing.

Datum
20 mei 2014
Kenmerk
2014-0000252095

Ik heb besloten het document met nummer 7 gedeeltelijk openbaar te maken. Voor de motivering verwijs ik naar het onderdeel "Overwegingen" van deze beslissing.

Overwegingen

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd. In de documenten met nummers 1 t/m 5, 12 en 15 staan persoonsgegevens. Ik ben van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de persoonsgegevens verwijderd uit deze documenten.

Voor zover het de namen van ambtenaren betreft is hierbij het volgende van belang. Weliswaar kan, waar het gaat om beroepshalve functioneren van ambtenaren, slechts in beperkte mate een beroep worden gedaan op het belang van eerbiediging van hun persoonlijke levenssfeer. Dit ligt anders indien het betreft het openbaar maken van namen van de ambtenaren. Namen zijn immers persoonsgegevens en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaar maken daarvan verzetten. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob.

Het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

Openbaarmaking van de documenten met nummers 6, 8, 13, 25 en 26 zou naar mijn oordeel leiden tot onevenredige benadeling/bevoordeling van de persoon/personen/organisatie waar deze informatie betrekking op heeft. Ik ben van oordeel dat dit belang zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid aangezien de Staat procespartij is in een civielrechtelijke procedure die aanhangig is bij de rechter. Openbaarmaking van deze documenten, en dus

kennisneming door de wederpartij, kan de rechts- en onderhandelingspositie van de Staat in de procedure aantasten en daarmee schade toebrengen bij de mogelijke onderhandelingen over schadevergoeding. Daarmee wordt de Staat onevenredig benadeeld en de wederpartij van de Staat onevenredig bevoordeeld.

Datum
20 mei 2014
Kenmerk
2014-0000252095

Het belang van de Staat weeg ik zwaarder dan het algemene belang van openbaarmaking van de documenten 6, 8, 13, 25 en 26. Deze documenten maak ik op grond van het bovenstaande niet openbaar.

Persoonlijke beleidsopvattingen in een stuk voor intern beraad

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip 'documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad' onder meer moeten worden begrepen: nota's van ambtenaren en hun politieke en ambtelijke leidinggevenden, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. Ten aanzien van deze stukken moet van de bedoeling om ze als stukken voor intern beraad beschouwd te zien uitdrukkelijk blijken of men moet deze bedoeling redelijkerwijs kunnen vermoeden. Deze beperking op de informatieverplichting is in de Wob opgenomen omdat een ongehinderde bijdrage van ambtenaren en van hen die van buiten bij het intern beraad zijn betrokken bij de beleidsvorming en -voorbereiding gewaarborgd moet zijn. Zij moeten in alle openhartigheid onderling en met bewindspersonen kunnen communiceren. Staatsrechtelijk zijn slechts de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening wil nemen relevant. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan: meningen, opinies, commentaren, voorstellen, conclusies met de daartoe aangevoerde argumenten.

De documenten met de nummers 7, 9, 10, 13 en 16 t/m 24 zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad en bevatten persoonlijke beleidsopvattingen. Ik verstrek daarover geen informatie.

Ik acht het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering indien de standpunten van ambtenaren zelfstandig worden betrokken in de publieke discussie. Ik zie dan ook geen aanleiding om met toepassing van artikel 11, tweede lid, van de Wob in niet tot personen herleidbare vorm informatie te verstrekken over deze persoonlijke beleidsopvattingen.

Ik heb daarom besloten de desbetreffende informatie niet openbaar te maken.

Wijze van openbaarmaking

De documenten met de nummers 1 t/m 5, 7, 11, 12, 14 en 15 treft u bij dit besluit in kopie aan.

Plaatsing op internet

De stukken die met deze beslissing voor een ieder openbaar worden, zullen geplaatst worden op <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/wob-verzoeken>.

Datum

20 mei 2014

Kenmerk

2014-0000252095

Hoogachtend,
De minister voor Wonen en Rijksdienst,
namens deze,

Richard van Zwol
Secretaris-generaal

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit daartegen per brief bezwaar maken bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Directoraat-Generaal Wonen en Bouwen, directie Bouwen, Postbus 20011, 2500 EA Den Haag. Het bezwaarschrift moet zijn ondertekend, voorzien zijn van een datum alsmede de naam en het adres van de indiener en dient vergezeld te gaan van de gronden waarop het bezwaar berust en, zo mogelijk, een afschrift van het besluit waartegen het bezwaar is gericht.

Bijlage 1: Lijst documenten Wob-verzoek invoering energiestatificatiecertificaat (onderdeel C) 21 november 2013

Nr.	Datum	Type	Auteur	Onderwerp/Titel	Status	Weigeringsgrond
1	1-2-2004	Presentatie	SenterNovem	Energy Performance of Buildings Directive - Certification and Training of Experts	Gedeeltelijk openbaar	Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e
2	30-8-2007	Brief	Raad voor Accreditatie	Ontvankelijkheidsverklaring	Gedeeltelijk openbaar	Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e
3	31-8-2007	Brief	Raad voor Accreditatie	Ontvankelijkheidsverklaring	Gedeeltelijk openbaar	Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e
4	3-9-2007	Brief	Raad voor Accreditatie	Ontvankelijkheidsverklaring	Gedeeltelijk openbaar	Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e
5	8-10-2007	Brief	Raad voor Accreditatie	Accreditatie	Gedeeltelijk openbaar	Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e
6	9-9-2008	Brief	Kiwa	Accreditatie	Niet openbaar	Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g
7	8-1-2009	E-mail	Ministerie van VROM	Gesprek m.b.t. accreditatie	Gedeeltelijk openbaar	Artikel 11, eerste lid
8	26-1-2009	Verslag	Ministerie van VROM	Verslag bijeenkomst 3 december	Niet openbaar	Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g
9	26-1-2009	E-mail	Ministerie van VROM	Actiepunten bijeenkomst 3 december, nieuwe actiepunten	Niet openbaar	Artikel 11, eerste lid
10	26-1-2009	Lijst	Onbekend	Lijst met actiepunten [Behoort bij document 10]	Niet openbaar	Artikel 11, eerste lid
11	8-3-2010	Persbericht	KBI	Aan de slag met bindend verklaarde BRL9500	Openbaar	-
12	10-8-2010	Formulier	Ministerie van VROM	Inkoopcentrum aanvraagformulier	Gedeeltelijk openbaar	Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e
13	17-8-2010	Document	Onbekend	Wijziging BRL 9500-01	Niet openbaar	Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, en Artikel 11, eerste lid
14	24-8-2010	Document	Ministerie van VROM	Programma van Eisen - Kennisoverdracht energielabeladviseurs naar aanleiding van wijziging BRL9500	Openbaar	-
15	31-8-2010	Brief	Ministerie van VROM	Beschikking	Gedeeltelijk openbaar	Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e
16	22-10-2010	Concept-rapport	PRC	Validatieonderzoek BRL 9500 concept 101022	Niet openbaar	Artikel 11, eerste lid

17	25-10-2010	Notitie	PRC	Mededeling van rapporteur concept 101025	Niet openbaar	Artikel 11, eerste lid
18	9-12-2010	Memo	Ministerie van VROM	Planning in het kader van wijziging BRL9500/00, 01 en 03	Niet openbaar	Artikel 11, eerste lid
19	27-1-2011	Memo	Agentschap NL	Informeel oordeel RVA op BRL 9500	Niet openbaar	Artikel 11, eerste lid
20	17-2-2011	Document	Onbekend	BRL 9500, energieprestatieadvisering	Niet openbaar	Artikel 11, eerste lid
21	17-2-2011	Document	Onbekend	BRL 9500, energieprestatieadvisering	Niet openbaar	Artikel 11, eerste lid
22	20-2-2011	Document	Onbekend	BRL 9500, energieprestatieadvisering	Niet openbaar	Artikel 11, eerste lid
23	3-3-2011	Document	Onbekend	BRL 9500, energieprestatieadvisering	Niet openbaar	Artikel 11, eerste lid
24	22-8-2011	Document met renvooi	Onbekend	Vernieuwde BRL vastgesteld op 4 juli 2011	Niet openbaar	Artikel 11, eerste lid
25	7-11-2013	Brief	SBK	Accreditatieverplichting	Niet openbaar	Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g
26	Zonder datum	Document	Ministerie van VROM	Procedure certificering BRL 9500	Niet openbaar	Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g